

POUŽITÁ TERMINOLOGIE

Anketa: návštěvníci webové stránky mají možnost hlasovat na zadané téma

Antivirový software: je jedním z hlavních způsobů ochrany proti internetovým problémům. Tento software detekuje viry, včetně trojských koní (červů). Aby byl takový software účinný, je nutné jej pravidelně aktualizovat.

Blind Friendly: přístupnost stránek pro těžce zrakově postižené uživatele (úvodní stránka obsahuje ikonku Blind Friendly, případně odkaz „Pro zrakově postižené“)

Cizojazyčná stránka: webová stránka, která obsahuje cizojazyčnou verzi (samostatně byla sledována možnost anglického, německého a polského jazyka, ostatní jazyky byly sloučeny do kategorie „jiné“)

Dokumenty úřadu: vyhlášky, nařízení, usnesení, zákony

Diskuse: otevřená diskuse formou on-line formuláře (je možná s registrací i bez registrace)

Ekonomické subjekty:

Velmi malé ekonomické subjekty – ekonomické subjekty s počtem 5 až 9 zaměstnaných osob

Malé ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 10 až 49 zaměstnaných osob

Středně velké ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 50 až 249 zaměstnaných osob

Velké ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 250 a více zaměstnaných osob

Elektronická podatelna: úřadem zřízené pracoviště pro příjem a odesílání datových zpráv (datová zpráva = elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích), vybavené potřebnými zařízeními připojenými k veřejné datové síti (případně k jiným datovým sítím) umožňujícími používání **zaručeného elektronického podpisu** založeného na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb.

Elektronická výměna dat: (uvnitř organizace) softwarovou aplikací se pro účely tohoto šetření rozumí: a) přenos strukturovaných zpráv mezi dvěma aplikacemi (např. formuláře agend souvisejících s řešením životních situací nebo obchodní dokumentace jako jsou objednávky, faktury, platební příkazy, popisy zboží a služeb aj.); b) přenos přes internet nebo jiné počítačové sítě; c) v předem dohodnutém standardu, který umožňuje automatické zpracování (např. XML zprávy, EDIFACT aj.); d) bez použití manuálního zápisu, přepisu či opisu zprávy.

Extranet: extranetem se rozumí rozšíření intranetové sítě za hranice organizace. Jedná se buď o síť propojující několik intranetových sítí v různých lokacích, tedy v podstatě virtuální privátní síť (VPN), nebo se jedná o intranetovou síť nabízející své služby přímo přes veřejný internet. V každém případě je však přístup na extranet omezen pouze pro autorizované uživatele, kterými jsou ve většině případů jiné organizace, dodavatelé či externí spolupracovníci organizace, nacházející se mimo organizaci, která je vlastníkem extranetu. Někdy může být vstup do extranetové sítě dokonce zpoplatněn.

Firewall: představuje bariéru mezi veřejným internetem a osobním počítačem či sítí a blokuje určitá nebezpečí, včetně některých virů. **Softwarový firewall** běží v počítači jako program, na rozdíl od **hardwarového firewallu**, který představuje určité zařízení. Oba typy firewallu internetový provoz monitorují a v případě potřeby i blokují.

ICQ: počítačový program sloužící ke komunikaci mezi uživateli počítačů v síti internet, který umožňuje posílání zpráv v reálném čase - chat pro právě dvě osoby, které mají nainstalován podporující protokol ICQ. Program umožňuje vidět, který uživatel je on-line či off-line. Každý účastník má unikátní ICQ číslo, které má 8-10 číslic, podobně jako telefonní číslo.

Informace o historii: informace o historii obce, příp. kraje

Informace o kultuře: informace o možnostech kulturního vyžití v obci, příp. kraji (kina, divadla, společenské akce apod.)

Informace o odborech: popis struktury úřadu a popis náplně činností jednotlivých odborů

Informace o personálním obsazení: jména osob (alespoň čelních představitelů – ministr, hejtman, primátor, starosta, příp. vedoucí pracovníci, specialisté) pracujících pro danou instituci a kontakt na ně.

Informace na email/mobilní telefon: možnost zasílat aktuální informace úřadu formou emailu nebo sms na mobilní telefon (nutná registrace emailu či telefonního čísla zájemce o tuto službu)

Informační kiosk: terminál umístěný na veřejném místě, obstarávající nepřetržitý přenos informací k samotnému občanu – rozsah poskytovaných informací záleží na správci. V informačním kiosku lze získat informace týkající se veřejné správy, dopravy, kultury, zpravodajství, ale také obchodní informace, firemní a jiné prezentace, přímý prodej nebo orientační a navigační informace (mapy měst, plány budov a mnoho dalších)

Informační systémy veřejné správy: výměna dat mezi různými informačními systémy veřejné správy je chápána jako forma výměny datových zpráv mezi aplikacemi, tzn. jednoznačně strukturovanými dotazy na obsah dat, která jsou v působnosti jiného orgánu veřejné správy. Vychází se z předpokladu, že jednotlivé subjekty veřejné správy provozují vlastní informační systémy na podporu vlastních agend.

Internet: celosvětová počítačová síť

Internetová telefonie: umožňuje volání na pevné linky, mobilní telefony a do internetu za velmi výhodné ceny. Zákazník volá pomocí internetové přípojky a prostřednictvím počítače nebo telefonu. Tato technologie zaručuje vysokou kvalitu přenosu hlasu, neboť hlasový přenos běží paralelně ve dvou oddělených kanálech. Pro volání stačí pouze internetové připojení, nikoli pevné telefonní připojení.

Intranet: je soukromá počítačová síť organizace. Může být tvořena mnoha lokálními počítačovými sítěmi, které jsou vzájemně propojeny prostřednictvím pronajatých linek veřejné sítě. Typicky je pak tato síť připojena prostřednictvím bran do internetu. Intranet užívá protokolů architektury TCP/IP a obecně se jeví jako privátní verze internetu.

IT odborníci: zaměstnanci, kteří jsou experty pro hardware, software a služby v oblasti informačních a komunikačních technologií a jejichž hlavní činností je umožňovat využívání informačních a komunikačních technologií jiným osobám (např. programátoři, správcové sítí, technici, projektanti výpočetních systémů atd.)

Kraj (právní forma): je zákonem č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení) definován jako územní společenství občanů, jemuž náleží právo na samosprávu ve věcech, které stanoví zákon; působnost v těchto věcech je samostatnou působností kraje. Kraj dále vykonává na svém území státní správu ve věcech, které stanoví zákon; působnost v těchto věcech je přenesenou působností kraje. Kraj je spravován, v rozsahu stanoveném zákonem, zastupitelstvem kraje. *Dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad.*

Krajský úřad: plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem nebo zastupitelstvem. Zastupitelstvo ani rada nemůže na krajský úřad přenést úkoly, které jsou jim vyhrazeny zákonem. Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu
Pozn.: ke 31.12.2006 bylo v ČR celkem 13 krajů, tj. 13 krajských úřadů + úřad hl. m. Prahy

Obec (právní forma): základní územní samosprávné společenství občanů a místo výkonu veřejné moci; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Pozn.: ke 31.12.2006 bylo v ČR celkem 6 302 obcí (vč. městských částí hl. m. Prahy)

Obec s rozšířenou působností: představuje nový typ obce vykonávající státní správu v přenesené působnosti. Je obcí s nejširším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. Ve spravovaném území se nacházejí také obce s pověřeným úřadem. Obce s rozšířenou působností vznikly 1.1.2003 v rámci reformy územní veřejné správy a vykonávají následující agendy:

- evidence obyvatel,
- vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, technických průkazů,
- evidence motorových vozidel,
- živnostenské oprávnění,
- výplata sociálních dávek,
- sociálně-právní ochrana dětí,
- péče o staré a zdravotně postižené,
- vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí,
- státní správa lesů, myslivosti a rybářství,
- doprava a silniční hospodářství (silniční správní úřad, stanovení místní úpravy provozu dopravním značením atd.)

Pozn: k 31.12.2007 bylo v ČR celkem 205 obcí s rozšířenou působností

Odkazy: odkaz (přesměrování) z webové stránky úřadu, na alespoň jednu webovou stránku úřadu ústřední státní správy. Odkazy byly dále sledovány pro úroveň: alespoň jeden odkaz na ostatní úřady státní správy a přímý odkaz na Portál veřejné správy www.portal.gov.cz

On-line kontakt: občan má možnost kontaktovat úřad přímo z webové stránky, přes webové rozhraní, vyplněním formuláře (může poslat zprávu, stížnost apod.). Za on-line kontakt není považován kontakt e-mailem.

On-line služba: jedná se o službu, která je dostupná na internetu. Klient může tuto službu využívat prostřednictvím internetu.

Organizační složka státu (právní forma): (dále jen "organizační složka") jsou ministerstva a jiné správní úřady státu (úřady práce, veterinární úřady, hasiči, policie apod.), Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis nebo zákon 219/2000 Sb.; obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

- Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.
- Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis nebo zákon 219/2000 Sb.
- Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.
- K 31.12.2006 bylo v ČR celkem 364 organizačních složek státu

Ústřední orgány státní správy: v této publikaci zahrnují ministerstva a ústřední orgány státní správy. Konkrétně se jedná o těchto 26 orgánů, které se rozlišují podle toho, zda je v jejich čele člen vlády či nikoliv:

- **Ústřední orgány státní správy řízené členem vlády:** Ministerstvo financí, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo informatiky
- **Další ústřední orgány státní správy:** Český statistický úřad, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Český báňský úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Národní bezpečnostní úřad, Energetický regulační úřad, Úřad vlády České republiky, Český telekomunikační úřad

Pozn.: k 31.12.2006 bylo v ČR celkem 26 ústředních orgánů státní správy; Ministerstvo informatiky bylo zrušeno s účinností od 1. června 2007 (zákonem č. 110/2007 Sb.)

Otázky a odpovědi (FAQ): nejčastější otázky a odpovědi zveřejněné on-line, týkající se obsahu webové stránky či činnosti úřadu

Portál veřejné správy (PVS): informační systém vytvořený a provozovaný se záměrem usnadnit veřejnosti dálkový přístup k, pro ni potřebným, informacím z veřejné správy. (www.portal.gov.cz)

Poskytování informací: poskytování návodu jak a kde má občan žádat o informace. Dále návod jak zvládat životní situace (daná situace musí být popsána na dané stránce, nikoli jako odkaz s přesměrováním na stránky jiného úřadu)

Použití internetu ve vztahu k orgánům veřejné správy: jakýkoliv kontakt s orgány veřejné správy přes internet – e-mailem, on-line způsobem, vyhledání informací na webových stránkách veřejné správy, stažení formuláře.

Povinně poskytované informace: informace zveřejňované podle zákona 106/1999 Sb. a standardu ISVS (Informační systémy veřejné správy) pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Pravidelné zálohování dat: mimo operační systém je poslední obrannou linií proti závadě hardwaru, povodním nebo požárům, škodám vzniklým v důsledku narušení bezpečnosti nebo nechtěnému vymazání dat. Zálohovat data lze různými způsoby např. pomocí CD mechaniky (tzv. vypalovačky), DVD s možností nahrávání (DVD- R), paměťových modulů typu USB flash disk, externích pevných disků nebo výměnných disků

Registrace: možnost registrace na webové stránce za účelem vstupu do další, normálně (pro nezaregistrované) nepřístupné zóny.

Registry veřejné správy: jsou chápány jako aktuální a hodnověrné referenční informační (datové) zdroje pro jiné registry a ostatní informační systémy veřejné správy, příp. i pro informační systémy mimo veřejnou správu či přímo občany. Mezi centrální registry se řadí, příp. budou řadit: Územní identifikace katastrálních území a nemovitostí, Registr obyvatel, Registr osob, Registr práv a povinností.

Rozvojový plán: neboli strategický plán rozvoje obce příp. kraje. Nejedná se o územní plán ve formě mapy

Skype: počítačový program sloužící ke komunikaci mezi uživateli počítačů v síti internet a k volání na klasická telefonní čísla. Hlavním cílem je hlasová komunikace. Program umožňuje hlasové služby jako je volání z počítače na počítač, skupinový hovor či volání z počítače na pevnou linku. Umožňuje však

také videokonference, chat nebo zasílání sms. Některé služby jsou zpoplatněny, jiné ne. Zjednodušeně lze říci, že zdarma jsou veškeré služby, které jsou pouze v rámci internetu (z počítače na počítač). Naopak zpoplatněny jsou služby, které jsou nějakým způsobem napojeny na mobil či pevnou linkou. Na rozdíl od komunikačního programu ICQ, se uživatelé Skype přihlašují pomocí unikátní přezdívky (Skype name) a hesla.

Software 602XML Filler: umožňuje elektronické vyplňování formulářů, které potřebují občané, firmy a další organizace při styku s úřady veřejné správy. Program umožňuje vyplňovat formuláře on-line i off-line. Provádí okamžitou kontrolu zadávaných dat, kontrolu pravopisu a provádí součty. Také autentifikuje vyplněné údaje za pomoci digitálního podpisu a převádí formuláře do PDF, tiskne je a odesílá na web či emailem.

Typ lokality:

Lokalita s vysokou hustotou populace: lokalita s hustotou populace vyšší než 500 obyvatel na km² a celkovým počtem obyvatel nejméně 50 000

Lokalita se střední hustotou populace: lokalita s hustotou populace vyšší než 100 obyvatel na km² a celkovým počtem obyvatel nejméně 50 000

Lokalita s nízkou hustotou populace: lokalita, která nepatří ani k lokalitě s vysokou hustotou populace, ani k lokalitě se střední hustotou populace

Úplně elektronické podání: na webové stránce je občanu/firmě nabízena možnost přímého vyplnění formuláře on-line způsobem a poté jeho přímé odeslání on-line způsobem. Důležité je, že občan nemusí navštívit úřad.

Ústřední orgány státní správy: viz. pojem „Organizační složka státu“

Uživatel internetu (fyzická osoba): jednotlivec, který použil internet v posledních 3 měsících

Veřejná správa: orgány vykonávající veřejnou moc, čili státní správa a veřejná samospráva. Existuje však několik definic veřejné správy, které se liší vymezením jejich hranic. Metodika Eurostatu ESA 95 veřejnou správu definuje takto: veřejná správa je souhrnem činností resp. služeb poskytovaných organizacemi státní správy, územní samosprávy a dalšími veřejnoprávními institucemi. Podmínky pro zařazení instituce do veřejné správy jsou dvě: 1) kontrola, tzn. schopnost určovat obecnou politiku řízení organizace 2) netržní orientace – max. 49 % výrobních nákladů je pokryto tržbami (zbytek musí být financován z veřejných fondů)

Veřejný městský internet: bezplatný nebo zpoplatněný přístup k internetu prostřednictvím WiFi technologie, na území města (obce). Určeno především pro zasílání emailů a prohlížení webových stránek, přičemž přístup k vybraným stránkám je blokován (hry, erotika aj.). Také není možné stahování hudby a filmu. Rychlost připojení závisí na počtu připojených uživatelů, minimálně však 64 kbps.

Vnitřní počítačová síť (LAN): (Local Area Network) vnitřní počítačová síť spojující zařízení výpočetní techniky rozptýlené na malé ploše (obvykle jedné budovy) a propojené nejčastěji pomocí spojovací linky. Slouží k vnitřní komunikaci, výměně informací a elektronických dokumentů a sdílenému přístupu k zařízením (tiskárny apod.) a ostatním informačním zdrojům.

Volná pracovní místa: informace o volných pracovních místech přímo na úřadě

Vyhledávač: možnost fulltextového vyhledávání na dané stránce

Vysokorychlostní připojení k internetu: připojení umožňující přenosovou rychlost 256 kbps a více.

Využívání webových stránek k:

Poskytování informací k životním situacím: na webové stránce je přístupná informace o způsobu řešení daného problému (dané životní situace). Občan se dozví, kde má svůj problém řešit a co k tomu potřebuje.

Poskytování administrativních formulářů ke stažení: na webové stránce jsou připraveny formuláře ke stažení (nejčastěji ve formátu DOC a PDF), občan/firma si stáhne formulář z webové stránky úřadu, vyplní ručně nebo na počítači, ručně podepíše a doručí na úřad.

Poskytování formulářů k on-line vyplnění: na webové stránce je občanu/firmě nabízená možnost vyplnit formulář on-line způsobem. Občan/firma vyplní formulář přímo na webové stránce úřadu – důležité je, že správnost vyplnění formuláře je kontrolována počítačem – vytiskne, ručně podepíše a doručí na úřad. V některých případech je také možné doručit formulář on-line způsobem (přímo z webové stránky), úřad však žádost podanou on-line způsobem nezpracuje – občan musí úřad ještě navštívit.

Zaměstnanecký status: vyjadřuje základní rozdělení obyvatelstva podle zařazení na trhu práce. Populace je členěna na ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tj. zaměstnané a nezaměstnané, a obyvatelstvo ekonomicky neaktivní (tvoří jej všechny osoby, které během referenčního období nebyly zaměstnány a současně nejsou charakterizovány ani jako nezaměstnaní; jedná se o osoby navštěvující různé vzdělávací instituce, starobní důchodci, dlouhodobě nemocní, invalidní osoby apod.)

Zaručený elektronický podpis: jde o elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. Jedná se o údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které umožňují ověření totožnosti podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě

Životní situace: jakákoliv situace, kterou občan musí řešit s úřadem. Například žádost o vydání řidičského průkazu, pasu, žádost o sociální dávky, podání daňového přiznání, oznámení změny adresy. Webové stránky nabízejí i tzv. krizové situace, které poskytují návod jak se chovat při všeobecném ohrožení atd.